

Voor elkaar: Goed bestuur in onzekere tijden

Algemene beschouwingen bij de begroting...

Ze laten ons als politieke partij weer even stil staan bij het “hoe en het waarom” en ook bij de tijd waarin we leven.

Hoe kunnen we als gemeentelijke overheid antwoorden geven op de grote maatschappelijke vraagstukken van de ze tijd, vaak aangeduid als “crisis”?

Als gemeente hebben we met al deze opgaves te maken, omdat het onze inwoners raakt.

We hebben een bankencrisis gehad, een financiële crisis, een economische crisis, een asielcrisis, een coronacrisis.

We hebben al langer een klimaatcrisis, nu ook een stikstofcrisis. We hebben een oorlog in Oekraïne, een bestaanszekerheidcrisis, een crisis in de opvang van vluchtelingen.

En politiek en bestuurlijk hebben we een vertrouwenscrisis.

Vertrouwen in de overheid

Interacties tussen overheid en burger raken steeds meer verstoord, evenals de interacties tussen parlement en regering en tussen beleid en uitvoering in ons land.

Voorbeelden te over....helaas.

In onze eigen gemeente zien we dit ook gebeuren rond Kanaal Almelo-de Haandrik. Het lijkt de (provinciale) overheid maar niet te lukken om het vertrouwen van de getroffen inwoners in een goede oplossing weer terug te winnen, ondanks de ruimhartige regelingen.

Boeren

De boerenprotesten, met als symbool de omgekeerde vlaggen bepaalden ons bij de problemen die boeren in ons land hebben. Boeren werden de fuik ingedreven van investeringen, van schulden, van intensivering, grootschaligheid en horen nu eerder iets over de opkoop van hun boerderij, dan hoe ze geholpen kunnen worden om de omslag te maken naar kringlooplandbouw.

Daarom stellen we weer vragen over het Landbouwcirculatieplan. Onze indruk is dat het steeds lastiger wordt voor de boerenbedrijven om het werk in het buitengebied te doen.

Energieprijzen

De energieprijzen zijn voor sommige mensen bijna onbetaalbaar geworden.

Als mensen het niet meer redden, dan hebben we een overheid nodig die werk maakt van bestaanszekerheid. Naast hulp bij schulden moeten we ook nadenken hoe we concreet burgers, die daar hulp bij nodig hebben, kunnen helpen met verlagen van hun energielasten. Financieel hebben we daar al middelen voor beschikbaar gemaakt (duurzaamheidsfonds) maar er is meer nodig. We moeten snel aan de slag met de uitvoering van de warmtevisie met een aantal concrete projecten.

Daarnaast moeten we ook letten op ons eigen gemeentelijk energiegebruik. Daarom stellen we vragen over leegstaande gemeentelijke gebouwen.

Vluchtelingen

De vluchtelingencrisis in ons land maakt dat we ons er van bewust zijn dat we als gemeente Twenterand niet de ogen moeten sluiten voor het gebrek aan opvang. Zorg voor vluchtelingen en vreemdelingen is een basistaak van de overheid. Wij willen daarom dat het college met vaart werk maakt van opvang van statushouders, passend bij onze gemeente, zodat er ruimte in de asielketen komt.

Wonen

Naast woningruimte voor statushouders is er ook gebrek aan woningen voor onze eigen inwoners. Jongeren kunnen moeilijk passende woonruimte vinden. Woonwagengewoners hebben recht op een passende plek.

En daarnaast moet er goede woonruimte zijn voor het toenemend aantal 75+ ers, zodat zij zo lang mogelijk en zo goed mogelijk voor zichzelf en voor elkaar kunnen blijven zorgen. Een goede woonomgeving met goede faciliteiten voor de ouderen drukt de stijging van de WMO kosten op termijn.

Dit vraagt van de gemeente een veel actievere grondpolitiek dan de afgelopen jaren. En daar horen wat ons betreft ook middelen bij om die sturende rol als gemeente te kunnen pakken.

Financien

Bij de start van deze coalitie waren we ons er zeer van bewust dat we financieel onzekere tijden tegemoet zouden gaan, en dat vraagt om scherpe keuzes. Wat doe je als gemeente wel en wat ga je niet meer doen?

Samen met GBT hebben we een coalitieakkoord geschreven vanuit een economische scenario, maar wel met een sociaal hart. Vanuit de overtuiging dat een economisch gezonde gemeente goed voor haar inwoners kan zorgen, maar met een open oog voor inwoners die zorg nodig hebben van de overheid om staande te kunnen blijven.

Scherpe keuzes betekent ook soms scherp zijn op keuzes die in het verleden misschien goed waren, maar die niet automatisch ook nu nog de beste keuze betekenen. Daarom zijn we kritisch op het een op een subsidiëren van het jongerenwerk, maar ook het een op een subsidiëren van de clientondersteuning. We willen dat bijlage F van de begroting beter onderbouwd wordt en dat er gekeken wordt naar alternatieven. Een goede aanbesteding kan daarom heel gezond zijn.

Zoals de begroting al zegt: “Sturing in het sociaal domein is niet eenvoudig (blz. 21) We laten ons daarom graag binnenkort informeren over het vraagstuk aanbesteding versus subsidiering in het sociaal domein.

Scherpe keuzes maken vraagt ook dat je begrijpt hoe de rijksoverheid de middelen tussen de gemeenten verdeelt. Daarom hebben we vragen gesteld over de verdeelsleutel gemeentefonds.

Toegankelijkheid

In ons coalitieakkoord hebben we het zo opgeschreven: “we willen werk maken van een gemeente waarin iedereen mee kan doen, ook als je een beperking hebt” In 2017 heeft onze gemeente hier al onderzoek naar laten doen en in 2018 was het ook een punt in ons coalitieprogramma. Echter, de dagelijkse realiteit zorgt er ook voor dat het thema toegankelijkheid lang niet altijd voldoende aandacht krijgt. De Lokale Inclusie Agenda (vanuit de VNG) adviseert dan ook om werk te maken van ervaringsdeskundigheid om het thema goed op de agenda te houden. We willen hier de komende jaren echt werk van maken en we zullen scherp toezien hoe toegankelijkheid verwerkt is in de Integrale Beleids Nota Sociaal Domein. (IBN)

Groene gemeente

Mooi dat u een groen structuurplan gaat opstellen en dat vanuit budget Omgevingswet gaat financieren.

Want mooie groenstructuren zorgen ook voor een economisch aantrekkelijke gemeente met een mooi buitengebied, waar toeristen graag verblijven. Maar ook aantrekkelijke kernen met mooie groenstructuren zijn belangrijk voor een goed woon-en leefklimaat.

Dit moet wat ons betreft niet alleen bij een mooi plan blijven, maar er hoort ook een uitvoeringsbudget bij, net als bij sport en cultuur. En aangezien toeristen ook financieel bijdragen aan onze gemeente met toeristenbelasting, zou het ook logisch zijn om hen daar wat voor terug te geven in de vorm van een mooi, groen buitengebied. Wat ons betreft kan een deel van de toeristenbelasting ingezet worden als uitvoeringsbudget voor het groenstructuurplan.

8 thema's hebben wij voor onze beschouwingen uit de begroting 2023 gehaald om onder de aandacht te brengen. Dit hadden er uiteraard nog veel meer of andere kunnen zijn....maar focus is belangrijk om resultaten te kunnen halen.

We sluiten af met de woorden van de troonrede:

“U mag zich daarin gesteund weten door het besef dat velen U wijsheid toewensen en met ons om kracht en Gods zegen voor U bidden.”

Theo Huisjes
Carla Hilberink
Martha van Abbema